

12. İrfan Yücel

Emekli Din İşleri Yüksek Kurulu üyesi

Tayyar Altıkulaç ile hemşehriyiz. Benden bir yaş kadar küçük olmasına rağmen hıfzını benden çok önce tamamlamıştı. 1951 yılı Ramazan ayı öncesinde köyümde yapılan hâfızlık cemiyetimde, ilçesinin müftüsü Mehmet Coşturoğlu'nun refakatinde o da bulunmuştu. Hâfız adayı (ben), cemaat önünde birkaç cüz okuyup daha sonra okuyacağım cüzlere hazırlanmak için camiden ayrıldığımdan, bu cemiyette onu dinleyememiştim. Bu esnada henüz on iki – on üç yaşlarında olmalıydı.

Aynı yıl ramazan ayında misafir olarak bulunduğum Devrekâni'de bir hafta kadar her gün, Çarşı Camii'nde o yaştaki küçük Tayyar'ın okuduğu mukabeleyi dinledim. Bu esnada caminin içi, son cemaat yeri ve üst mahfillerinin tamamen dolup taşığını hatırlıyorum.

Sonra İstanbul İmam-Hatip Okulu'nda beraber olduk. O benden bir sınıf öndeydi. Müezzinlik görevini almıncaya kadar aynı evde beraber kaldık, birlikte ders çalıştık. Tatil aylarında da birbirimizin misafiri oluyorduk. Diyanet İşleri başkanlığı döneminde de yakın çevresinde bulunanlardım. Bu sebeple onunla ilgili pek çok hatıram var. Burada bunlardan, onun kişiliğini yansıtan birkaç anekdotla yetineceğim.

1. Diyanet İşleri başkanı olarak göreve başladığı günlerde, -eskiden beri dostu olan Dr. Sabahattin Tanguç'a kendisinin ve büyük oğlu Rifat'ın bademciklerini aldırarak üzere İstanbul'a gelmişti. Ben Haseki Eğitim Merkezi'nde kursiyerdim. Makam arabasını Haseki Camii'nin doğu tarafındaki -cami müezzininin de arabasını park ettiği- kapalı bir yere bıraktıktan sonra, birlikte Teşvikiye'de ameliyatın yapılacağı özel hastaneye gittik. Hastaneye yatmak üzere işlem yapılırken adını sordular, söyledi. “İşiniz” dediler. Memur diye cevap verdi. Nerede memur olduğunu, ne iş yaptığını sormadılar, o da söylemedi. Ertesi sabah ameliyat olmak üzere baba-oğul onlar hastaneye yattılar, ben ayrıldım.

Benim dışımda hastaneye yattığını ve ameliyat olacağını ne eşine, ne de İstanbul'daki Bekir Topaloğlu, Hayreddin Karaman gibi yakın arkadaşlarından birine haber vermişti. Bana da kimseye duyurmamamı tembihledi.

Ertesi gün öğleye doğru ziyaretine vardığımda, baba-oğul aynı odada, henüz baygın halde yatıyorlardı. Koskoca Diyanet İşleri başkanının başında ne aile yakınlarından, ne arkadaşlarından, ne de hastane personelinden bir kişi vardı. Bir süre bekledikten sonra ikisi de uyandılar.

2. Rü'yet-i Hilâl Konferansı kararlarında, bir yıl sonrasına ait kamerî ayların başlangıçlarının (hilâlin görülebilme zaman ve yerlerinin) tespitiyle ilgili hesaplama çalışmalarının birlikte gözden geçirilip ittifak sağlamak üzere, her yıl rasathanesi bulunan bir İslâm ülkesinde toplanacak olan bir “takvim komisyonu” oluşturulmuş, bu komisyonun ilk toplantısını İstanbul'da yapması da öngörülmüştü. Komisyon, Rü'yeti Hilâl Konferansı'nın da yapıldığı Tarabya Oteli'nde toplanacak, yurt dışından katılacak delegeler de burada misafir edilecekti. Vakit hesaplama uzmanı ve ilgili dairede bulunması gereken birkaç kişi dışında, başkanlık merkezinden çok sayıda kişinin toplantıda bulunmasına gerek görülmemişti. Esasen, dünyanın her yerinde 2x2=4 ettiğinden, bu komisyonun görevi, minare doğrultmaktan başka bir şey değildi.

Başkan Altıkulaç, toplantının yapılacağı günden bir önceki gün, Din İşleri Yüksek Kurulu'ndan temsilci olarak beni de yanına alıp, makam arabasıyla İstanbul'a hareket etti. Akşama doğru otele ulaştık. Yurt dışından gelecek misafirler henüz otelde yoktu. İstanbul'da bir yakınında kalacak olan şoförüne de izin verdi. Akşam olmuş, acıkmıştık.

- "İrfan Bey, otelde yemek dışarıdan pahalıdır. Yemeği burada yiyip vakfın ödeyeceği toplantı masrafını artırmayalım. Beyoğlu'nda benim talebelik yıllarımda yemek yediğim bir lokanta var (Ağa Cami yakınındaki Hacı Salih Lokantası). Haydi oraya gidelim" dedi. Aşağıya inip belediye otobüsüne bindik. Dediği lokantada karnımızı doyurduk. Yemek parasını da kendisi ödedi. Yine otobüsle otele döndük. Biz döndükten sonra, yurt dışından gelen misafirler de otele gelmeye başladılar.

3. Altıkulaç, önüne gelen hiçbir yazıyı ve dosyayı okuyup incelemeyen imzalamaz, fakat işlerin gecikmesini de istemezdi. Bu yüzden incelenmesi uzun zaman alacak dosyaları "ev ödevi" olarak akşam evine götürür, yakın arkadaşlarından da aynı gayret ve fedakârlığı beklerdi. Şahsen ben bir konu üzerinde çalışırken, zaman zaman sabah ezanının okunduğu olmuştur.

Ertesi gün yapılmasını düşündüğü bir şey için istişareye veya ön hazırlığa ihtiyaç duyduğunda, gecenin geç saatlerinde bile olsa, arkadaşlarını telefonla aradığı olurdu. O yıllarda cep telefonu bir yana, çoğumuzun ev telefonu da yoktu. Telefon edinebilmek için Ankara gibi büyük şehirlerde uzun yıllar sıra beklemek gerekiyordu. Bazı üst makamların ihtiyaç göstermeleri durumunda "bakan tercihli, genel müdür tercihli" gibi adlar altında sıra beklemeden de telefon bağlatılabiliyordu. Tayyar Bey benim evime bu yolla telefon bağlatabileceğini söylemişti. Ahmet Uzunoğlu bunu duyunca, "Sakin ha, geceleri beni uyutmuyor, seni de uyutmayacak" demiş, ben de bu işten vazgeçmiştim.

4. 1980'li yıllarda, sanıyorum bir cuma günü Sakarya'da yapımı tamamlanan il müftülüğü binasının açılış merasimine davetliydik. İl müftüsü İsmail Öner, Tayyar Bey'in namaz öncesinde camide Kur'an okuması için aşırı ölçüde ısrarcı oldu. Tayyar Bey ise,

- "Reis olarak benim Kur'an-ı Kerim okumam değil, konuşma yapmam, vaaz etmem uygun olur" diyordu. Müftü efendinin ısrarı karşısında, vaazının sonunda uzunca bir aşr-i şerif okumayı kabul etti ve çok güzel de okudu. Namaz çıkışı cemaatten yaşlı-başlı, saçlı-sakallı insanlar onun elini öptüp helâllik istiyorlardı. Meğer onlara, "Bu adam Kur'an okumasını bile bilmez" diye söylenmiş, onlar da başkalarına böylece anlatmışlar. Müftü efendi de bu sebeple Kur'an tilâvet etmesi için ısrarcı olmuş.